

ספר
חסד
לאברהם

רדאמסק

כי תבא

רבות השתדלנו
להוציא דבר מתוקן מתחת ידינו,
בכדי להפיץ תורת רבינו הק' זיע"א.
וכבר נאמר שגיאות מי יבין,
ואך למותר שאם יש שגיאה
או שגגה ה"ו לתלות ברבינו הק'
אלא בנו העורכים
שלא ניתנה תורה למלאכי השרת.
נשמח להארות והערות.

הוצאת

חסד לאברהם

clradomsk@gmail.com

לאפשרויות הנצחה ועזרה
בהפצת תורת רבינו זיע"א
ולקבלת הגליון מדי שבוע במייל
ניתן לפנות למייל הנ"ל

גליון זה יוצא לאור
לזכות ג.ב.פ.
לכל מיילי דמיטב

עימוד: imud1153@gmail.com

כי תבא

האדמה' היינו העדר קודם להוי', כי לא יוכל להצמיח שום פרי רק אם צחינת העדר קודם, גם 'ראשית' הוא 'שארית' ו'שארית' הוא ענוה, כידוע מאמר חכמינו ז"ל (ראש השנה יז, ב) מי שמשים עצמו כשיריים.

והנה עוד יוכל אדם לצוא למדת ענוה 'אשר תצא מארצך' היינו שיקח לו ראייה מארציות שלו, כי יסודו מעפר. וזהו גם כן מורה לאדם הכנעה, כמצואר צמדרש (צ"ר יז, ד ותנחומא קרח ו) למה נקרא שמו אדם, לשון שפלות, עיין שם, כי נוצר מאדמה. וכן צוהר הק' פרשת ויקהל (קנט, א) זה לשונו אסתכל מאין צאת וכו', מאין תצוא מה ארצך אסתכל דהא מארעא אצבריאת ולארעא תיציב, עיין שם.

גם יש לומר 'והיה כי תצא אל הארץ' הרמז על ציאת אדם לעולם הזה, 'וירשתה וישבת בה' 'וירשתה' גם כן לשון הכנעה, כמאמר חכמינו ז"ל (ראש השנה טז, ב) כל שנה שרשה צתחילתה, ופירש רש"י (ד"ה

והיה כי תבא אל הארץ (כו, א). הסמיכות להפרשה שלפניה, דמקודם כתיב (תנ"א כה, יט) 'תמחה את זכר עמלק' ראשי תיבות **זאת**, והנה 'זאת' היא מיעוט, כי על ידי מיעוט ושפלות 'תמחה את זכר עמלק'. וכתיב (עקב ט, ז-ד) 'כי ה' אלהיך מציאך אל ארץ טובה וגו' ורם לצבך ושכחת' וגו', אם כן עלול אדם מחמת עשירות שיצוא לרוממות הלז ומזה צא ח"ו לשכחת ה', והוא קליפת עמלק אשר מציא רוממות הלז, כאשר כתבנו כמה פעמים בצארכות (ראה פר' צהעלתך ופר' פנחס ועוד) כי **עמלק** צגמטריא **רם**, ואמר הכתוב כי מחיית עמלק הוא מחמת שפלות.

וזו הרמז צחינת '**תצוא**' עם הכולל צגמטריא **שפל**, היינו 'כי תצא אל הארץ' תהיה צשפלות ולא תתרום עצמך מחמת ציאת הארץ, ועל ידי זה תהיה מחיית עמלק.

וזהו 'ולקחת מראשית כל פרי האדמה' (כו, ב), ראשי תיבות **הכף**, והנה הכף הוא הכנעה, גם 'ולקחת מראשית כל פרי

מתפללין צַסם, צַסם נוטריקון צַספלות מאוד. וזה גס כן 'ויגר' הוא לשון יראה, כי על ידי עניוות זוכה אדם ליראה, כי עקב ענוה יראת ה' (משלי כב, ד).

גם 'ארמי אוצד אבי' הרמו כי על ידי רוממת ושקר אוצד אדם הרנון והמחשבה המכונה צַסם אב, כאשר בארתי (עי' פר' צא ועוד) הפסוק (צא יג, ז) 'קדש לי כל זכור פטר כל רחם צנני ישראל' היינו רמ"ח מלות עשה, 'פטר' הוא פתיחה (עי' רש"י שם), היינו מחמת זה תוכל להיות לך קדושת המחשבה, מחמת כי תדע כי אין לך רק פתיחה לרמ"ח מלות עשה, אמנם מי שהוא צנחנת רוממות, אוצד הרנון שהוא המחשבה, וזה הרמו 'ואני צמתי אלך' ראשי תיבות אב, כי תמימות הוא קיום לרנון.

ועתה הגה הבאתי א'ת ר'אשית פ'די (כו, י), ראשי תיבות אפר, כמאמר הכתוב (וירא ית, כז) 'ואנכי עפר ואפר', ועל ידי זה זוכה לתשובה כזכר לעיל.

לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי (כו, יג). על פי מה שמצינו בתנא דבי אליהו (רצה יג) ומוצא צראשית חכמה (שער התשובה, פתיחה) ז"ל אומרים לו לאדם עד

שרשה צחילתה) שישראל עושים עצמם רשים צראש השנה לדבר תחנונים ותפלה, כענין שנאמר (משלי יח, כג) 'תחנונים ידבר רש', והיינו לב נשצר. והנה מחמת עניוות זוכה ל'וישבת צה' היינו לתשובה, ולכך תשובה נצרכת קודם צריאת עולם (פסחים נד, א), גם 'אשר תציה מארץך' ראשי תיבות אמנת, כי על ידי עניוות זוכה לצחינת אמנת. וזה 'מתן אמנת ליעקב' (מיכה ז, כ), יעקב הוא הכנעה - יו"ד עקב כמצואר צוה"ק (תיקו"ז תי' סט קיב, א), ומחמת זה ניתן לו האמנת.

וזוהו 'וענית ואמרת לפני ה' אלהיך ארמי אבד אבי' (כו, ה), היינו שאתה לריך להיות לך עניוות צעעת התפלה כי אתה אומר את התפלה לפני ה' אלהיך, כי 'ארמי אוצד אבי' היינו אבי הראשון, כי על ידי הרוממות היה צא לחטא, ויעקב היה מוכרח לירד למצרים לתקן החטא הקדום. וזהו 'ויגר שם צמתי מעט', 'צמתי' הוא לשון 'צמתי אלך' (תהלים כו, יא), ותמימות הוא מדת אמנת, כי 'יעקב איש תם' (תולדות כה, כז), והתמימות הוא מחמת מעט היינו עניוות.

וזוה הרמו גס כן 'ויגר שם צמתי מעט' ראשי תיבות צַסם, והנה כבר בארתי (מצוא השער לתפלה ד"ה עוד על) מאמר חכמינו ז"ל (צרכות כ, א) מפני מה היו הראשונים מתפללים ונענים מפני שהיו

ה' האמרת היום' שאתה פעלת שה' אומר
ההלכות מפיק, אך צתנאי 'להיות לך
לאלהים' היינו אם אתה מקבל עליך עול
מלכות שמים. ו'ללכת צדרכיו וגו' וה'
האמריך היום', כדמצינו (אבות ו, א) הלומד
תורה לשמה זוכה לדברים הרבה, וכדמצינו
(עי' שמו"ר ג, טו) השכינה מדברת מתוך
גרונו, וזה 'זה' האמריך היום' היינו
שהשי"ת ישלח לך לתוך פיך דברי תורה.

מאמד זה אינו מבי"ק

וה' האמידך היום להיות לו לעם סגולה (כו),
יח). הנה המעלה של ישראל הוא
דבשעת קיום התורה והמצוות לא יעשה
אותם לעצמו להחגלגל, כמו שאיתא במדרש
(תנחומא עקב ג) 'לא מרצבם מכל העמים'
(ואתחנן ז, ז) - לא משום שאתם מקיימין
מצוות יותר משאר העמים אלא משום
ש'אתם המעט מכל העמים' שאתם
ממעטין עצמכם צשעת קיום המצוות. וזה
'חסד לאומים חטאת' (משלי יד, לד) שאף
על פי שעושין מצוות, הם להם לחטא, שכל
מחשבתם הוא רק לעצמם. והנה דוד המלך
ע"ה אמר (תהלים קת, ג) 'נכון לצי אלהים'
פירוש 'לצי' רק ל'אלהים' צעת אשר אשר
'אשירה ואזמרה', 'אף כבודי' רצה לומר
אם היתה כוונתי לכבודי, אזי ח"ו יוכל
להיות 'אף', כדאיתא בתיקונים (עי' קכב,

שאתה מצקש רחמים על דברי תורה
שיכנסו צתוך מעיך, צקש רחמים על
עצירות שעצרת שימחלו, ומתוך כך תהא
שומע וזוכרה, עכ"ל. וזה הפירוש 'ולא
עברתי ממלכותיך' היינו שלא עברנו שום
דבר, ומחמת זה 'ולא שכחתי' היינו שכחתי
התורה. וצוה מתוך הקושיא מן
הראשונים על לאו דלא תשכח, הא שכחה
הוא ממילא ואיך שייך על זה צווי, רק לפי
זה ניחא, דהלאו הוא שלא יעבור עצירות
צפועל ח"ו, כי על ידי זה לא תשכח, כי
מתוך כך הנשמה מושכת אל השורש ותוכל
להיות דצוק צאלהים חיים. כי על ידי
עוונות ח"ו לא יוכל להיות דציקות,
כמאמר הכתוב (ישעיה נט, ג) 'עונותיכם
מצדילים' וגו', וזה 'השמר לך פן תשכח
את ה' אלהיך' (ואתחנן ת, יא), היינו מחמת
השמירה מן העצירות ממילא לא תשכח
את ה' אלהיך.

את ה' האמרת היום להיות לך לאלהים (כו),
יז). הנ"ל דהנה מצינו דמה שצני
ישראל מחדשים דברי תורה, השם יתברך
אומר הדברי התורה הזאת מפיהם, כמו
שאיתא מאיר צני אומר אליעזר צני אומר
(ראה תנחומא תקת ח). וזה 'זכר דבר
לעבדך' (תהלים קיט, מט) היינו שהקב"ה
'יזכור' את ה'דבר' אשר 'לעבדך', מה
שאני אומר יאמר הקב"ה משמי. וזהו 'את

ולתהלה' (כו, יט) רצה לומר שהם עושין הכל לשם ולתהלה, ואתה לא כן נתן לך ה' רק לעשות לשם הצורא יתצרך שמו, וזהו 'להיותך עם קדוש' כמו הקדש אסור ליהנות ממנו, כן אסור לישראל ליהנות מהמנות, וזהו דאיתא בגמרא (עירובין לא, א) מנות לאו ליהנות ניתנו.

ע"כ אינו מכי"ק

א) כד משתעי מילי צללותא צלא דחילא ורחימא מיד וישמע ה' ויחר אפו (צהלותך יא, א). ואיתא צמדרש (עי' צמ"ר טו, טו) שאמר השטן לדוד המלך ע"ה הלא דרך כל המלכים לעמוד צג' שעות ואתה מעורר השחר ואין זה כבוד המלך, ואמר לו צמקום כבוד ה' אין כבודי כלום, וזהו 'עורה כבודי וגו' אעירה שחר' (תהלים קת, ג).

וזדו 'והיית רק למעלה ולא תהיה למטה' (כח, יג) פירוש כל כוונתך יהיה רק לשם ה', 'ולא תהיה למטה' כדי שתקנה לך שם טוב למטה בעולם הזה, וזהו 'וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה' פירוש 'האמירך' הוא חיבוב וסגולה, הוא אומר (עי' רש"י ד"ה האמרת והאמירך), ולא תעשה המנות לשום קצלת שכר. וזהו 'כאשר דיבר' כי 'דיבר' לשון קשה, ורצה לומר כמו אם היה מנוף צלי שום קצלת פרס היית מקיים, כן תקיים עתה. וכמו שכתב האור החיים (לך לך יב, ד ד"ה עוד ירצה לומר) וילך אצרכם כאשר דיבר אליו ה' (לך לך יב, ד) שצא הכתוב להגיד שצחו לצל יחשוב אדם שמשום הצטחת הקדוש צרוך הוא הלך, כמו שכתב רש"י ז"ל (לך לך יב, א ד"ה לך) לך להנאתך, אלא 'כאשר דיבר' לשון קשה, שעשה הדבר לנד גזירת מלך ולא לתועלת הנמשך. וזה 'ולתתך עליון על כל גויי הארץ אשר עשה לשם

אדרך האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידי חרש ושם בסתר (כו, טו). ולכאורה 'מעשה ידי חרש' נראה כמיותר, רק דהנה מאמר חכמינו ז"ל (סוטה ד, ז) כל המתגאה כאלו עובד עבודה זרה, דהנה צעזודה זרה כתיב 'תועבה', וגם צבצבות כתיב (משלי טו, ה) 'תועבת ה' כל גבה לצ'. והנה זה שאמר הכתוב 'אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה'' אשר יש לו גאות צלימודו, כי 'חרש' הוא לימוד, כמו והחרש והמסגר (מלכים ב' כד, יד עיין רש"י שם), היינו שאיש אשר יש לו גצבות צלימוד התורה, הוא נחשב כמו עובד עבודה זרה. והנה האיש הזה 'שם' הדבר הזה 'צסתר' כי הוא לומד כל היום, וזאת הדבר אינו יודע רק היודע מחשבות, הקדוש צ"ה הוא יודע.

יתצרך, ולכן רמזו צמיצת 'תשכילו' תשובה מאהבה.

זזה הכוונה צפסוק (משלי טו, כד) 'אורח חיים למעלה למשכיל', ומבואר במאמר חכמינו ז"ל במדרש פרשת אמור (ויק"ר כט, ה) אין אורח חיים אלא תורה. והכוונה כי 'למשכיל' כל הלימוד התורה הוא רק למעלה, היינו לשמה ולא עבור עצמו, והנה לשמה הוא לשם ה' היינו שיהיה עליה לה"א האחרונה. וזה הרמז צמיצת 'למעלה' למעל ה', היינו שיהיה עליה לה"א האחרונה.

והנה כתיב (ירמיה ט, כג) **השכל וידע אותי** בגמטריא **ראש השנה** עם הכולל, כי ראש הוא המתשנה, וראש השנה הוא התיקון על כל השנה מה שפגם צינר מחשבות לבו. והנה כתיב (נצבים ל, ו) 'ומל ה' אלהיך את לצרך וגו' לאהבה את ה' וגו'', ותרגומו 'ויעדי ה' אלהיך ית טפשת לצך' עד כאן, אם כן נמצא כי אם הוסר הטפשות מן האדם, על ידי זה בא האדם לאהבת ה', והנה מחמת זה נקרא 'שכל' אם אדם עושה צאהבה.

ידבק ה' בד הדבר (כח, כא). על פי מה שמצינו צוהר חדש צפרשה זו (עי' נט, א) שהקלות שבמשנה תורה, זה לשונו אע"ג דלייט מילוי צרחימא אתחזיין צאתגליין לוטיין ואינון טצוון סגיאין, עיין שם. וזה נראה לי הפירוש 'ידבק בך הדבר' היינו כי על ידי דברי התורה והתפלה תצא לידי דציקות.

למען תשכילו את כל אשר תעשון, והתחלת הפרשה אחריה 'אתם נצבים היום' (כט, ח-ט). והנה מבואר במדרש (עי' זוה"ק ח"צ לב, צ) כי 'היום' הוא ראש השנה, תשכילו בגמטריא תשובה מאהבה, כי הנה זה עיקר השכל באדם, שלא יעשה שום עשיה עבור עצמו רק עבור אהבת השם יתצרך, ואמר הכתוב כי צעת ראש השנה יש זמן לזה. והנה כתיב (תהלים קיא, י) 'שכל טוב לכל עושיהם' ודרשו חכמינו ז"ל (ברכות יז, א) לעושים לשמה, אם כן נמצא כי זה מכונה צסם שכל, אם עושים רק לשמה לשם אהבת השם

